Postadres
Gemeente Nijmegen
BM50
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Bezoekadres
Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen

T 024 329 90 30
nijmegen.nl

Contactpersoon
G.E. van der Woude
g.van.der.woude@nijmegen.nl

Gemeenteraden
Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

Datum 30 juni 2022
Betreft Advies Regioagendacommissie aan Algemeen bestuur GMR

Geachte raadsleden van de gemeenteraden van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen,

De Regioagendacommissie Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (hierna: RAC GMR) bereidt de procesmatige voorbereiding en planning van de politieke besluitvorming voor alle raden van de deelnemers aan de GMR voor. Zij schept daarvoor randvoorwaarden, zodat de raden de kaderstellende en controlerende taken rondom de Groene Metropoolregio en de voortgang op de regionale opgaven kunnen vervullen. Daarvoor voert zij overleg en brengt zij gevraagd en ongevraagd advies uit aan het bestuur van de GMR. Dit omvat ook het doorgeven van signalen vanuit de raden aan het algemeen bestuur en het informeren van het algemeen bestuur over standpunten van de raden.

Bijgaand treft u het advies aan van de RAC GMR aan het Dagelijks bestuur en het Algemeen bestuur van de GMR. Dat advies is gebaseerd op het verslag van de vergadering van de RAC GMR van 27 juni jl. welke u eveneens aantreft aangehecht aan dat advies.

In het bijzonder attendeer ik u op het volgende.

Webinars raadsleden Notitie Reikwijdte en detail als opmaat naar het PlanMilieueffectrapportage en de Regionale Energiestrategie 2.0. op 5 en 8 september 2022
Vanuit de Groene Metropoolregio worden de milieueffecten onderzocht voor de ontwikkeling van duurzame energie binnen onze regio. Dit gebeurt met een zogeheten planMER. Dit onderzoek zal worden benut voor de vaststelling van een regionale energiestrategie 2.0. Voordat zo'n PlanMER kan worden opgesteld worden daarvoor kaders en uitgangspunten bepaald en dat geschiedt in een zogeheten Notitie Reikwijdte en detail (NRD).
Om alle raadsleden en fractiespecialisten hierover goed te informeren worden er op zowel 5 als 8 september as. Webinars georganiseerd. Die kennen dezelfde inhoud, maar daarmee wordt de deelnamemogelijkheid naar verwachting verhoogd. Tijdens de Webinars wordt men bijgepraat en geïnformeerd over de notitie reikwijdte en detailniveau (NRD) die voorafgaat aan dit planMER en de RES2.0. voor de Groene Metropoolregio.
Aan raadsleden en fractiespecialisten wordt uitgelegd wat een planMER inhoudt, welk proces wordt doorlopen en welke keuzes worden gemaakt in de NRD.

Het aanvangstijdstip zal om 19.30 uur zijn (onder voorbehoud)
In het najaar worden u en uw raad in de gelegenheid gesteld om een zienswijze te formuleren op de NRD. In een latere fase geldt dat ook voor de PlanMER en aan het eind van dit proces besluiten de raden zelf over de RES2.0.

Verdere informatie over het programma volgt aan het eind van de maand augustus 2022. Vooraanmeldingen kunt u doorgeven aan de secretaris van de Regioagendacommissie g.van.der.woude@nijmegen.nl

Benoemingen plaatsvervangers van delegatieleden de regioagendacommissie GMR
Tijdens de vergadering van de Regioagendacommissie van 27 juni 2022 zijn er vragen gerezen over de vervanging van de delegatieleden van de Regioagendacommissie. De vraag die gesteld werd is of dat ieder delegatielid een plaatsvervanger moet hebben. Het Reglement van Orde van de Regioagendacommissie geeft het volgende aan: Artikel 3 Samenstelling commissie: De commissie bestaat uit 40 leden, zijnde vier raadsleden van de gemeente Arnhem en Nijmegen en twee raadsleden van de overige gemeenteraden van deelnemers aan de Groene Metropoolregio. De leden van de Commissie worden voor een periode gelijk aan de zittingsduur van de raad aangewezen. *Iedere gemeenteraad benoemt ook een raadslid tot plaatsvervangend lid van de Commissie.*

Daaruit blijkt de plicht tot aanwijzing van één plaatsvervanger per gemeente. Vijf gemeenten hebben hierin voorzien.

Mogelijk wijzigingsvoorstel Reglement van Orde
Het Reglement van orde van de RAC GMR voorziet in de benoeming van leden. Die gemeenten die een voorzitter of plaatsvervangend voorzitter leveren kunnen het wenselijk achten om een extra lid of plaatsvervangend lid te benoemen, wat volgens het huidige Reglement van Orde nu niet mogelijk is. Een dergelijk verzoek is legitiem, omdat een (plaatsvervangend) voorzitter in de regel niet deelneemt aan eventuele discussies, maar die faciliteert en in goede banen leidt. Hiermee mag echter geen afbreuk worden gedaan aan de zeggingskracht van een delegatie. Om die reden zal de secretaris desgewenst een concept-wijziging voorbereiden van het Reglement van Orde. Dit zal worden voorgelegd aan de RAC GMR.

Met vriendelijke groet,

Interim-voorzitter Regioagendacommissie Groene Metropoolregio
Karin Hoogteijling

Bijlagen:
1. Brief met advies van RAC GMR van 30 juni 2022 aan Dagelijks en Algemeen bestuur GMR
2. Concept-verslag RAC GMR van 27 juni 2022 (aangehecht aan advies onder bijlage 1).

Postadres
Gemeente Nijmegen
BM50
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Bezoekadres
Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen

T 024 329 90 30
nijmegen.nl

Contactpersoon
G.E. van der Woude
g.van.der.woude@nijmegen.nl

Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen
De voorzitter Algemeen bestuur
De heer drs. H.M.F. (Hubert) Bruls
Mevrouw H. Tiemens, Directeur
Nijverheidsweg 2a
6662 NG Elst

Datum 30 juni 2022
Betreft Advies Regioagendacommissie AB GMR 6 juli 2022

Geachte heer Bruls, mevrouw Tiemens,

De Regioagendacommissie Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (hierna: RAC GMR) bereidt de procesmatige voorbereiding en planning van de politieke besluitvorming voor alle raden van de deelnemers aan de GMR voor. Zij schept daarvoor randvoorwaarden zodat de raden de kaderstellende en controlerende taak rondom de Groene Metropoolregio en de voortgang op de regionale opgaven kunnen vervullen. Daarvoor voert zij overleg en brengt zij gevraagd en ongevraagd advies uit aan het bestuur van de GMR. Dit omvat ook het doorgeven van signalen vanuit de raden aan het Algemeen bestuur en het informeren van het algemeen bestuur over standpunten van de raden.

De RAC GMR heeft op 27 juni jongstleden in uw bijzijn vergaderd. Van die vergadering treft u bijgaand een concept-verslag aan. Teneinde de leesbaarheid van dat verslag te vereenvoudigen benoemen wij in deze brief een aantal zaken, welke u kunt betrekken bij de eerstvolgende vergadering van het Algemeen bestuur op 6 juli 2022. Om die reden verzoeken wij u ook deze brief en bijlage ter attentie te brengen van de leden van het Dagelijks bestuur en het Algemeen bestuur. De RAC GMR dan wel haar individuele leden worden ook geacht de afzonderlijke Raden te informeren. Om die reden zal dezelfde informatie ook naar deze Raden worden verzonden.

Dat gezegd zijnde vragen wij uw aandacht voor de volgende gespreksthema's die tijdens de vergadering van de RAC GMR de revue zijn gepasseerd.

Benoemingen voorzitter en plaatsvervangend voorzitter RAC GMR
De heren Wimer Heemskerk, raadslid Arnhem en Oswald Velthuizen, raadslid Renkum, zijn door de leden van de RAC GMR benoemd tot respectievelijk voorzitter en plaatsvervangend voorzitter van de RAC GMR.

Terugblik vier informatiebijeenkomsten gebiedsuitwerkingen van de verstedelijkingsstrategie
Op 9, 13, 15 en 23 juni hebben er vier regionale Raadsinformatiebijeenkomsten plaatsgevonden over vier afzonderlijke gebiedsuitwerkingen. In het algemeen kijkt men positief aan tegen de informatiebijeenkomsten. De bijeenkomsten zijn professioneel begeleid.
Namens de gemeenteraad Zevenaar is aangegeven dat men prijs stelde op een extra lokale bijeenkomst in begin september over hun specifieke gebiedsuitwerking.
Namens de gemeenteraad Beuningen is geattendeerd op de worsteling tussen de participatie van bewoners versus de verstedelijkingsstrategie, die een hoog abstractiegehalte kent en zich minder leent voor participatie. De samenhang van de diverse deelprocessen verdient een doorlopende aandacht. Daarover is namens het Dagelijks bestuur en Algemeen bestuur aangegeven dat de verstedelijkingsstrategie inderdaad een hoger abstractieniveau kent en raden zich bewust moeten zijn van het feit dat het veelal ook een weergave is van de optelsom van bestaande ambities. Het advies is als Raden niet al te veel focus en tijdsinzet daar op te zetten, maar meer focus te richten op concrete projecten. Enige flexibiliteit is bepleit om als regio richting het Rijk gezamenlijk op te trekken. De toegekende Rijksbudgetten zijn een voorbeeld van het succes die alleen door regionale samenwerking mogelijk is gebleken.
Namens de gemeenteraad Berg & Dal is de samenwerking met Duitsland bepleit. Daarover is namens het Dagelijks bestuur en Algemeen bestuur aangegeven dat dit niet behoort tot de regionale opgaven.

Terugblik besluitvorming in lokale Raden jaarstukken en regionale agenda Groene Metropoolregio
De leden van de RAC GMR hebben gereflecteerd op de besluitvorming in hun eigen raden over de jaarstukken en regionale agenda van de GMR. Het gevolgde proces van een regionale bijeenkomst van de raden en de informatievoorziening nadien wordt als positief beoordeeld.
Het algemene beeld is dat er een groot draagvlak bestond voor de regionale motie voor een verbetering van de kalender van de regio. In eerder verband is reeds vanuit het Regiobureau, bij monde van uw directeur mw. H. Tiemens al toegezegd dat verbeteringen ter hand worden genomen. Dit in overleg met de secretaris van de RAC GMR en met dien verstande dat wijzigingen voor het najaar 2023 lastiger door te voeren zullen zijn dan voor 2023 en verder.
Hetzelfde regionale draagvlak bestaat voor het regionale amendement welke een vaststelling van de regionale agenda op het oog heeft voor de duur van twee in plaats van drie jaar.

Regionale Energie Strategie (RES2.0)
Over de totstandkoming van de RES2.0. is ambtelijk een presentatie gegeven aan de RAC GMR. Daarbij werd aangegeven dat sprake is van een relatief sterke positie van de gemeenten en daarmee een sterkere lokale betrokkenheid. De RES 2.0. wordt uiteindelijk door de afzonderlijke raden vastgesteld en niet door het Algemeen bestuur van de GMR. Alhoewel het Algemeen bestuur niet aan zet heeft, heeft het procesvoorstel voor de RES2.0. wel gevolgen voor de inzet van afzonderlijke colleges van B&W en raden. Om die reden is het procesvoorstel ook voor u van belang, omdat u naast delegatielid van het Algemeen bestuur, óók bestuurder bent van uw afzonderlijke colleges.
Voordat er een RES2.0. wordt vastgesteld dient er een milieueffectrapport vastgesteld te worden. Daarmee hebben bestuurders en raden inzicht in de milieueffecten van zon en windgebieden en in alternatieve keuzes. Het stelt raden in staat om milieu een plaats in de afwegingen te geven. En raden kunnen tegen die tijd verantwoorden hoe men belangen heeft gewogen.

Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD): hiermee worden de opdracht en kaders gesteld voor het onderzoek van de PlanMER. Wat is het doel van het onderzoek, wat onderzoeken we (welke milieueffecten), hoe gaan we dat onderzoeken en wie wordt daarbij betrokken.

Bij zowel de NRD als de PlanMER is sprake van de vaststelling door de diverse colleges, maar raden worden wel door hun colleges in de gelegenheid gesteld hun zienswijzen of wensen en bedenkingen in te brengen voordat de colleges het vaststellen. Hiervoor wordt voldoende tijd ingeruimd. De RES2.0. zelf wordt door de raden vastgesteld, naar verwachting in Q4 2023.
Voorafgaand aan de besprekingen van de NRD, PlanMER worden twee dezelfde webinars georganiseerd op 5 en 8 september voor de raden.

Participatie inwoners: voor de NRD en PlanMER, verloopt de participatie met name via georganiseerde platformen van belanghebbenden. Mochten Raden daar een hogere ambitie in willen dan is dat een lokale verantwoordelijkheid. De tijdspaden zijn daarin beperkt en het abstractieniveau ligt erg hoog. Voor de RES2.0. is het participatieproces nog niet bekend, dat zal afhangen van wat er uit de PlanMER komt. De betrokkenen van de RES1.0. zijn gefilterd op regionale belangen en organisatiegraad. Maar ook verenigingen van kleine dorpskernen. Dus niet de hele lijst van RES1.0. Er wordt aandacht gevraagd voor de twee afzonderlijke processen van de RES2.0. en de verstedelijkingsstrategie / gebiedsuitwerkingen. Omdat het om dezelfde locaties en gebieden gaat. Vanuit het regiobureau geeft mw. Tiemens aan dat dat geborgd wordt doordat alles via het Regiobureau loopt.

De RAC GMR constateert dat sprake is van een heldere bevoegdheidsverdeling tussen de rollen, taken en bevoegdheden van het regiobureau, Dagelijks en Algemeen bestuur van de GMR, de RAC GMR en de afzonderlijke colleges en raden. Hetzelfde positieve beeld geldt voor de tijd die is ingeruimd voor de standpunten c.q. zienswijzen van de raden over de NRD en PlanMER of hun uiteindelijke besluit over de RES2.0. De participatie van de RES2.0. zal op een later tijdstip bepaald worden en zal afhangen van de uitkomsten van de PlanMER.

De RAC attendeert u echter op het volgende. De kwaliteit van de inbreng van de raden bij de NRD en PlanMER zal afhangen van de voortvarendheid van de besluitvorming van de colleges. Immers die colleges bereiden veelal eventuele zienswijzen, wensen of bedenkingen van hun eigen raden voor en colleges verwerken die vervolgens in een definiet besluit. Dat is nog een opgave die nog geborgd dient te worden. Met andere woorden, ook de afzonderlijke colleges van B&W moeten voldoende tijd krijgen om de zienswijzen van hun raden ordentelijk voor te bereiden dan wel te verwerken. Gezien uw posities in uw afzonderlijke college van B&W en uw positie in het Algemeen bestuur adviseren wij u hier concrete en bovenal realistische afspraken over te maken.

Dit alles gezegd zijnde heeft de Regioagendacommissie het volgende processchema vastgesteld als advies aan het Algemeen bestuur. Dit zal ook worden gecommuniceerd met de griffies en de Raden.

NRD		
Gemeenteraden/PS	Informatiebijeenkomsten regio	5 en 8 september 2022
BPCR	Concept NRD naar colleges?	21 september 2022
Colleges/ GS	Vrijgeven NRD voor zienswijzen Raadvoorstel zienswijze / W&B raad	11 oktober 2022
Start zienswijze periode		*17 oktober 2022*
Gemeenteraden/PS	W&B / Zienswijze op NRD	Voor 28 november 2022 binnen bij de regio
Colleges/GS	Vaststellen NRD	December 2022
PlanMER fase		
BPCR	Concept planMER naar colleges?	Q1 2023
Colleges/GS	Vrijgeven concept planMER voor zienswijzen Raadsvoorstel zienswijzen/W&B raad	Q1 2023
Gemeenteraden/PS	W&B/Zienswijze op PlanMER	Q2 2023 (binnen 6 weken)
RES 2.0		
Gemeenteraden/PS	RES 2.0	Q4 2023

Met vriendelijke groet,

Interim-voorzitter Regioagendacommissie Groene Metropoolregio
Karin Hoogteijling

Bijlagen:

- Concept-verslag RAC GMR 27 juni 2022
- Powerpoint dd 27-6-2022

CONCEPT-VERSLAG Regioagendacommissie

Datum	Maandag 27 juni 2022
Locatie	Stadhuis gemeente Arnhem - Raadszaal
Voorzitter	Interim-voorzitter Karin Hoogteijling
Secretaris	George van der Woude (concept-verslag) g.van.der.woude@nijmegen.nl
Aanwezig	Harry Arends - Lingewaard; Gerard Rasing - Lingewaard; Marieke Smit - Nijmegen; Michelle van Doorn - Nijmegen; Ton Broekmans - Mook & Middelaar; Loes Hupkes - Rozendaal; Hanneke Roozendaal - Mook & Middelaar; Britte Liselotte van Die - Zevenaar; Martin Witjes - Zevenaar; Joop van Weelden - Westervoort; Piet van Egmond - Westervoort; Ties Kuijpers - Rheden; Wimer Heemskerk - Arnhem; Carmen Quint - Arnhem; Nicky Eppich - Arnhem; Marlies Neutkens - Arnhem; Mariël de Vries - Overbetuwe; Henk Mulder - Overbetuwe; Saskia Tuinder - Heumen; Ben van Ooijen - Druten; Dini Uitdehaag - Druten; David Schaftenaar - Beuningen; Robin Arians - Beuningen; Martijn Verharen - Wijchen; Dorien Firet - Renkum; Oswald Velthuizen - Renkum; Carolien de Greeff - Berg & Dal; Ronald Bauhuis - Doesburg; Joyce Zwaga-Komen - Duiven

01 **Uitnodiging vergadering Regionale Agendacommissie Groene Metropoolregio 23 mei 2022 leden, dagelijks bestuur en directie (bijlagen 1A en 1B)**

Ter kennisname

02 **Benoeming interim voorzitter**

Concept-benoemingsbesluit

- De Regioagendacommissie besluit in haar vergadering van 27 juni 2022 de heer / mevrouw Karin Hoogteijling te benoemen tot interim-voorzitter van de Regioagendacommissie voor de vergadering van 27 juni 2022.

De secretaris stelt voor aan de RAC-leden dat mw. Karin Hoogteijling uit hun midden wordt benoemd als interim-voorzitter van deze vergadering. Er is een quorum. De aanwezige leden stemmen hiermee unaniem in.
Voorzitter Karin neemt haar plek in en neemt de vergadering ter hand.

03 **Vaststelling vergaderquorum**

Bestuur en directie nemen deel aan vergadering vanaf 20.00 uur.

Voorzitter: geeft aan dat naast mw. Tiemens ook dhr. Bruls vanaf 20.00 uur deelnemen aan de vergadering.

De volgende personen hebben zich afgemeld, in sommige gevallen is hun plaatsvervanger aanwezig.
- Boudewijn van de Geijn – Rheden
- Wouter Smit – Duiven
- Jos Verstegen - Berg en Dal
- Corrie dolmans – Lingewaard
- Maartje Maas – Nijmegen
- Cees de Beer - Nijmegen

Concept-besluit
De voorzitter stelt het quorum van minimaal 21 leden vast.
- Voorzitter: er is sprake van een vergaderquorum.

NB: ter vergadering wordt nog een vraag gesteld over de benoemingen van de plaatsvervangers. Is dit verplicht voor ieder delegatielid? De secretaris geeft aan dat dat het geval is. Nadien heeft de secretaris dit zekerheidshalve nog nagezocht. Het Reglement van Orde van de Regioagendacommissie geeft het volgende aan:

Artikel 3 Samenstelling commissie
De commissie bestaat uit 40 leden, zijnde vier raadsleden van de gemeente Arnhem en Nijmegen en twee raadsleden van de overige gemeenteraden van deelnemers aan de Groene Metropoolregio. De leden van de Commissie worden voor een periode gelijk aan de zittingsduur van de raad aangewezen. Iedere gemeenteraad benoemt ook een raadslid tot plaatsvervangend lid van de Commissie.

Daaruit blijkt de plicht tot aanwijzing van één plaatsvervanger per gemeente. Zoals gezegd hebben 5 gemeenten hier in voorzien.

04 Opening, ingekomen stukken, vaststelling concept-agenda vergadering Regionale Agendacommissie Groene Metropoolregio 27 juni 2022 (bijlage 2) en mededelingen

- De voorzitter attendeert de leden op het ingekomen stuk van dhr. Barends.
- De heer Barends heeft verzocht te mogen inspreken. De voorzitter stelt voor dat dhr. Barends om 20.00 uur kan inspreken. Daarmee wordt ingestemd.
- Voorts vraagt zij de leden of er nog zaken aan de agenda moeten worden toegevoegd? Dat is niet het geval. Daarmee wordt de agenda aldus vastgesteld conform het concept-besluit.
- Voorzitter: dhr. Oswald Velthuizen zal de vergadering verlaten vanaf 20.00 uur. Dhr. Velthuizen is beoogd plaatsvervangend voorzitter, dus de voorzitter stuurt er op dat agendapunt 6 nog voor 20.00 uur is afgerond.

- Ingekomen stuk dd 27 mei 2022: Formatie-essay 'Het KAN in de stad niet zonder de regio' van de heer R. Barends (bijlage 3).

Concept-besluit
De leden stellen de definitieve vergaderagenda vast.

05 Vastelling concept-verslag & besluitenlijst vergadering Regioagendacommissie 23 mei 2022.

De Regioagendacommissie wordt verzocht het concept-verslag en de daarin opgenomen besluiten van de laatste vergadering van 23 mei 2022 vast te stellen.

Voorzitter
De voorzitter vraagt aan de aanwezige leden of zij kunnen instemmen met de tot de vaststelling van het concept-verslag en besluitenlijst van de vergadering van 23 mei jongstleden. Heeft iemand op- of aanmerkingen op dat verslag?
Dat is niet het geval waarmee beide zijn vastgesteld.

Concept-Besluit:
De regioagendacommissie stelt het concept-verslag en besluitenlijst van de vergadering van 23 mei 2022 vast (**bijlagen 4A en 4B).**

06 Benoeming definitieve voorzitter en plaatsvervanger

De procedure tijdens de vergadering

- Aan de leden van de Regionale agendacommissie is de gelegenheid geboden zich kandidaat te stellen voor de functie van voorzitter of als plaatsvervanger.
    1. Voor de **voorzittersfunctie** heeft zich de heer Wimer Heemskerk – raadslid Arnhem, beschikbaar gesteld.
    2. Voor de functie van **plaatsvervangend voorzitter** heeft de heer **Oswald Velthuizen** – raadslid Renkum zich aangemeld.
- Omdat per functie sprake is van één kandidaat zal de voorzitter vragen of de Regioagendacommissie behoefte heeft aan stemming, zo niet worden beide kandidaten aldus benoemd.
- Pas bij de volgende vergadering van de Regionale agendacommissie neemt de benoemde voorzitter de positie in.
- Voorts kan er een wens ontstaan dat die delegatie die een lid aanwijst als voorzitter of plaatsvervangend voorzitter wel een 'normale' vertegenwoordiging heeft in de Regionale agendacommissie. Het is voorstelbaar dat in geval van vervulling van het voorzitterschap (al dan niet door de plaatsvervanger), die specifieke delegatie een extra lid mag benoemen met stemrecht die in dat geval ook plaatsneemt in de agendacommissie. In dat geval heeft de voorzitter geen stemrecht. Dit dient dan nog wel formeel uitgewerkt te worden in het Reglement van Orde.

Concept-benoemingsbesluiten

- De Regioagendacommissie besluit in haar vergadering van 27 juni 2022 de heer Wimer Heemskerk, te benoemen tot voorzitter van de Regioagendacommissie voor de periode van tot de eerstvolgende gemeenteraadsverkiezingen.
- De Regioagendacommissie besluit in haar vergadering van 23 mei 2022 de heer Oswald Velthuizen, te benoemen tot plaatsvervangend voorzitter van de

Regioagendacommissie voor de periode tot de eerstvolgende gemeenteraadsverkiezingen.

Voorzitter:

- U bent allen in de gelegenheid geweest uw kandidaatstellingen door te geven. Op dit moment hebben we twee kandidaten, één voor het voorzitterschap, dhr. Wimer Heemskerk, raadslid Arnhem en één voor het plaatsvervangend voorzitterschap, dhr. Oswald Velthuizen, raadslid Renkum.
- Voordat ik een voorstel doe voor hun benoemingen wil ik eerst beide heren kort het woord geven om zich voor te stellen en iets toe te lichten over hun kandidaatstelling.
- Beide kandidaten stellen zich persoonlijk voor.
- Voorzitter: bedankt beide kandidaten voor hun toelichting.
- Voorzitter vraagt of er behoefte is aan een stemming, dat is er niet waarmee de voorzitter concludeert dat beide kandidaten conform het benoemingsbesluit zijn benoemd.
- Op advies van de secretaris zullen hun feitelijke werkzaamheden ingaan bij de eerstvolgende Agendacommissie.
- De voorzitter wenst beide leden succes.
- De voorzitter: stelt voor om de oud-voorzitter, Inge van Dijk, tegenwoordig griffier in Zevenaar, nog een bloemetje namens de Regioagendacommissie te sturen voor haar voorzitterschap.

20.00 uur. Einde vooroverleg – start overleg met afgevaardigde Dagelijks bestuur en directie Groene Metropoolregio

De heer Bruls neemt deel vanuit het DB en AB

Vanuit de directie zal mevrouw Harriët Tiemens, directeur en de heer Henk van de Berg, strategisch adviseur en plv. directeur deelnemen.

06B **Inspraak dhr. Barends**

De voorzitter biedt dhr. Barends 2 minuten spreektijd. Dhr. Barends bepleit meer dan 2 minuten voor en in de toekomst en deelt zijn visie over het stedelijke netwerk met de leden. Dhr. Barends geeft desgevraagd aan dat hij drie stukken zal delen met de Regioagendacommissie.

07 **Voorzitter:**

- Voorzitter: heet de heer Bruls vanuit het dagelijks en algemeen bestuur van de Groene Metropoolregio en mevrouw Tiemens, directeur Regiobureau welkom. Vervolgens biedt zij het woord aan de dhr. Bruls en mw. Tiemens om nog wetenswaardigheden te delen met de leden.

Mededelingen vanuit Regiobureau door mw. Harriët Tiemens

Tijdens dit agendapunt wordt gelegenheid geboden aan mw. Tiemens, om de leden te informeren over recente actuele ontwikkelingen.

Mevrouw Tiemens verwijst naar de recente nieuwsberichten over grote financiële toekenningen vanuit het Rijk. Desgevraagd verwijst zij naar de website van de GMR voor actuele nieuwsberichten. In de kern: de regio is ruim bedeeld. De Regiodeal is een initiatief van het kabinet, de raden en betrokkenheid daarvan wordt nadere informatie over verstrekt na de zomer.

8 **Terugblik vier informatiebijeenkomsten gebiedsuitwerkingen van de verstedelijkingsstrategie**

Op respectievelijk 9, 13, 15 en 23 juni hebben er vier regionale informatiebijeenkomsten plaatsgevonden over vier afzonderlijke gebiedsuitwerkingen. De powerpoints en aantekeningen van de gestelde vragen en antwoorden volgt eind juni.
Tijdens de bespreking van dit agendapunt blikken de raadsleden terug op deze bijeenkomsten. Welk beeld heeft u van deze bijeenkomsten, heeft u signalen en aandachtspunten meegekregen van uw collega-raadsleden? Wat vond u goed, of welke verbetermogelijkheden ziet u?

Voorzitter:

- Geeft aan dat de presentaties en hetgeen is opgehaald tijdens de sessies, nog voor de zomer aan de Raden beschikbaar wordt gesteld.
- De leden van de Regioagendacommissie delen hun beelden over de sessies. Grofweg is men positief.
  - Vanuit Zevenaar wordt aangegeven dat men prijs stelde op extra tijd om de inhoud te consumeren. Daarbij is toegezegd dat er nog een informatiebijeenkomst wordt georganiseerd na de zomer. Er werd een druk ervaren dat tijdens de bijeenkomst alle in te brengen punten moesten worden opgeschreven. Dat werd als ongemakkelijk ervaren. Positief: informatie van professionele ambtenaren.
  - Vanuit Beuningen: worstelen met participatie van burgers en bewoners, waar die een plek krijgen. Voorts zorg om samenbrengen van diverse opgaven en processen.
  - Vanuit Lingewaard: idem zorg over samenhang van de vijf opgaven. De gelijkgezindheid van het Middengebied werd als positief gezien. Het abstractieniveau werd als hoog ervaren, de informatie en kaarten bevatten nog wel onjuistheden. Verbetering is daarover beloofd.
  - Vanuit Overbetuwe: onderschrijft beeld van Lingewaard.
  - Vanuit Berg & Dal: twijfelt of alle stukken van tevoren waren geopenbaard. Bepleit samenwerking met Duitsland

Directeur H. Tiemens

- Kijkt uit naar ordentelijker proces in de toekomst. Was niet ideaal.
- Grensoverschrijdende samenwerking met Duitsland valt niet onder de GMR. Dat valt meer onder de Euregio.
- Het regiobureau heeft de bijeenkomsten als positief ervaren, en heeft die beelden ook teruggekregen vanuit de deelnemers.

Dhr. Bruls

- Relativeert de beelden van Beuningen. De verstedelijkingsstrategie is een optelsom van datgene er al was aan ambities per thema, deelgebied, regio of gemeente. Het kent wel een hoog abstractieniveau. Het advies is als Raden niet al te veel focus en tijdsinzet daar op te zetten, maar meer focus op concrete projecten. Enige flexibiliteit is wel vereist als je als regio richting het Rijk sterk wil maken. De toegekende Rijksbudgetten zijn een voorbeeld van het succes die alleen door regionale samenwerking mogelijk is gebleken.

Beuningen:

- In Beuningen wordt gekozen voor meepraten van de burgers over de woningbouw. Dus als er regionaal wordt gekozen voor een zogeheten groene long of 'Metropolitaans park' kan dat ervaren worden als dat een bewoner van Beuningen geen ruimte meer wordt geboden voor plannen en inspraak. Samengevat door de voorzitter als waarborging van de democratische legitimiteit.
- Ambtelijk is 13 juni aangegeven over de BO-MIRT dat de verstedelijkings-strategie voldoende zou zijn voor input van de regio bij de BO-MIRT. Wat is dan nog de status van de gebiedsuitwerkingen?

Directeur H. Tiemens
In de gebiedsuitwerkingen zitten een aantal grote lijnen die onderdeel uitmaken van de verstedelijkingsstrategie voor de BO-MIRT gesprekken. De gebiedsuitwerkingen bevatten meer details, niet alles zal in de BO-MIRT ter tafel komen.

Zevenaar
Bepleit dat positief nieuws sneller wordt gedeeld, zodat de achterliggende Raden ook hiervan kennis kunnen nemen of dat dat doorgegeven wordt door de delegatieleden. Directeur Tiemens verwijst naar de website, de kranten en zegt toe dat het zeker wordt meegenomen in de halfjaarbrief.

Overbetuwe
Bepleit dat informatie geregisseerd bij de achterliggende Raden wordt gebracht.

Renkum
- Weten we inmiddels hoe we het proces in de toekomst verbeterd kan worden? Onderkend u nu al mogelijke knelpunten?
- In hoeverre is de agenda van het Rijk leidend, is daar nog invloed op uit te oefenen?

Mw. Tiemens
We hebben last gehad van de verkiezingen, benoemingen van bestuurders, raden en colleges. We werken nu ook aan de kalender voor 2023, dat wordt aan u voorgelegd.
We proberen invloed uit te oefenen op de agenda van het Rijk, maar dat is ingewikkeld.

9 Terugblik besluitvorming in lokale Raden jaarstukken en regionale agenda Groene Metropoolregio

Tijdens de bespreking van dit agendapunt blikken de raadsleden terug op hun eigen besluitrondes. Hiervan is dd 24 juni een geactualiseerd overzicht gemaakt **(bijlage 5 – wordt nagezonden op vrijdag 24 juni as. ivm diverse besluitronden lokale raden).**
Welk beeld heeft u van uw besluitvorming, heeft u signalen en aandachtspunten meegekregen van uw collega-raadsleden? Wat vond u goed, of welke verbetermogelijkheden ziet u? Wat zijn zaken waar u uw collega-delegatieleden op wil attenderen?

Voorzitter:
Biedt de leden de gelegenheid tot het delen van beelden.
- Lingewaard: Benoemd dat Lingewaardse raad ook breder wil kijken naar de sturingsmogelijkheden en informatievoorziening van de Raad en daarbij te rade gaat bij andere gemeenten.
- Druten: inzet van hun motie en amendement was ook een duidelijke regionale richting mee te geven aan het Algemeen bestuur. Tevens wordt het belang van de gezamenlijkheid van de regiogemeenten benadrukt.
- Wijchen: motie en amendement zijn raadsbreed ingediend en aangenomen. De thermometer van de besluitvorming over de moties en amendementen werd als duidelijk ervaren.
- Overbetuwe: proces was prettig en goed georganiseerd. Het verdient opvolging in de toekomst.
- Berg & Dal: bijna alle partijen waren aanwezig bij de infobijeenkomsten. Dat draagt bij aan het begrip en betrokkenheid voor het onderwerp. Alles is unaniem aangenomen.
- Rozendaal: verspreiding concept-amendementen en moties heeft geholpen. In het overzicht moeten er nog correcties worden aangebracht over de inhoud van het amendement. De secretaris zegt dit toe.

- Nijmegen: Motie en amendement breed ondersteund. Attendeert ook op de zogeheten IPCC-motie, om dat rapport later onderdeel te laten maken van de regionale agenda. Proces werd als positief ervaren. Dank aan Wijchen voor het voorwerk voor de motie. Desgevraagd door Wijchen wordt de motie toegelicht. Het Algemeen bestuur wordt verzocht het mee te nemen, maar stuurt nog niet op uitkomsten.
- Beuningen: complimenten voor de thermometer. Vraagt of het mogelijk is dat moties, zoals bijvoorbeeld de Nijmeegse IPCC-motie centraal toegankelijk kunnen worden gemaakt. De secretaris wordt het woord geboden door de voorzitter. Dat kan, zij het dat de regionale bijeenkomst de focus had op op één specifieke motie en amendement. Al datgene dat daarna werd ingebracht is een dilemma of dat wordt toegevoegd en geëxpliciteerd of dat het alleen genoemd wordt zodat men zelf zo'n motie of amendement moet opvragen.
- Renkum: stelt ook de vraag wat de status is van moties of amendementen die het licht zien ná een regionale bijeenkomst. Hiervoor geldt voor de secretaris hetzelfde als verwoord onder de vorige inbreng.

Dhr. Bruls
Reflecteert als volgt: de motie en amendement kennen veel steun, dus het ligt in de rede dat in het Algemeen bestuur zich daarvoor ook een meerderheid zal aftekenen. Dat ligt anders bij bijvoorbeeld een IPCC-motie. Daarvan is het zeer de vraag of daarvoor voldoende steun zal zijn in het Algemeen bestuur.

10 Regionale Energie Strategie (RES2.0)

In 2021 hebben 16 gemeenteraden, provinciale staten en het Algemeen bestuur de eerste Regionale Energiestrategie (RES 1.0) met een aantal moties en amendementen vastgesteld. Hiermee is de ambitie van 1,62 Terrawattuur (TWh) duurzame elektriciteit in 2030 vastgelegd als gezamenlijke regionale bijdrage aan de afspraken uit het Klimaatakkoord, evenals de zoekgebieden voor duurzame opwek van elektriciteit. Ook is de basis gelegd voor de Regionale Structuur Warmte. In de RES 1.0 staan 28 afspraken over de verdere uitwerking en samenwerking.

Op dit moment wordt uitvoering gegeven aan de RES 1.0 en wordt toegewerkt naar de RES 2.0. Een belangrijke stap in de uitvoering is het juridisch borgen van de RES in het omgevingsbeleid. Hiertoe wordt o.a. door de gemeenten en provincie gezamenlijk een regionale milieueffectrapportage (PlanMER) opgesteld. Dit milieueffectenonderzoek vindt plaatst op basis van een zogeheten Notitie Reikwijdte & Detailniveau (NRD). Deze notitie geeft aan welke milieueffecten onderzocht worden, hoe het onderzoek plaatsvindt en wie daarbij betrokken worden.

De bespreking van dit agendapunt zal worden voorafgegaan door een presentatie. Daarbij zal ook aandacht worden geschonken welke rol de raden hebben bij dit proces en op welke wijze zij geïnformeerd worden.

Voorzitter:
Biedt de gelegenheid voor een ambtelijke presentatie van het proces naar de totstandkoming van de RES2.0 aan mw. Lenny Puntman en dhr. Rien Ramerman. (powerpoint toegevoegd aan website bij vergadering van 27 juni 2022).

De kern van het procesvoorstel voor de totstandkoming van de regionale Energiestrategie 2.0 is als volgt:

1. Opgave: elektriciteit opwekking en warmtewinning met infrastructuur (doelen behalen klimaatakkoord en GEA voor 2030). Dit is een gezamenlijke regionale doelstelling.
2. Regio bepaalt zelf hoeveel duurzame elektriciteit (bod RES 1.0) op basis van afwegingskader.
3. Relatief sterke positie gemeenten (t.o.v. bevoegdheden) en daarmee lokaal sterker betrokkenheid. De RES 2.0. wordt door de afzonderlijke raden vastgesteld en niet door het Algemeen bestuur van de GMR.
4. Voordat er een RES2.0. wordt vastgesteld dient er een milieu-effectrapport vastgesteld te worden. Daarmee hebben bestuurders en raden inzicht in de milieueffecten van zon en windgebieden en in alternatieve keuzes. Het stelt raden in staat om milieu een plaats in de afwegingen te geven. En raden kunnen tegen die tijd verantwoorden hoe men belangen heeft gewogen.
5. Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD): hiermee wordt de opdracht en kaders gesteld het onderzoek van de PlanMER. Wat is het doel van het onderzoek, wat onderzoeken we (welke milieueffecten), hoe gaan we dat onderzoeken en wie wordt daarbij betrokken.
6. Bij de NRD als de PlanMER is sprake van de vaststelling door de diverse colleges, maar raden worden wel door hun colleges in de gelegenheid gesteld hun zienswijzen of wensen en bedenkingen in te brengen voordat de colleges het vaststellen. Hiervoor wordt voldoende tijd ingeruimd.
7. De RES2.0. zelf wordt door de raden vastgesteld, naar verwachting in Q4 2023.
8. Voorafgaand aan de besprekingen van de NRD, PlanMER worden twee dezelfde webinars georganiseerd op 5 en 8 september voor de raden.
9. Participatie inwoners: voor de NRD en PlanMER, verloopt met name via georganiseerde platformen van belanghebbenden. Mochten Raden daar een hogere ambitie in willen dan is dat een lokale verantwoordelijkheid. De tijdspaden zijn daarin beperkt en het abstractieniveau ligt erg hoog. Voor de RES2.0. is het participatieproces nog niet bekend, dat zal afhangen van wat er uit de PlanMER komt. De betrokkenen van de RES1.0. zijn gefilterd op regionale belangen en organisatiegraad. Maar ook verenigingen van kleine dorpskernen. Dus niet de hele lijst van RES1.0. Er wordt aandacht gevraagd voor de twee afzonderlijke processen van de RES2.0. en de verstedelijkingsstrategie. Omdat het om dezelfde locaties en gebieden gaat. Vanuit het regiobureau geeft mw. Tiemens aan dat dat geborgd wordt doordat alles via het Regiobureau loopt.
10. Positie van dit proces ten opzichte van de totaalkalender van de Regioagendacommissie en de Raden: De secretaris geeft desgevraagd aan dat er namens de Regioagendacommissie is gekeken naar de waarborg voor voldoende tijd voor de Raden bij alle drie de besluiten (NRD, PlanMER en RES2.0) waarbij de oktobermaand gemeden wordt vanwege de begrotingscyclus. Voorts dat de kwaliteit van de inbreng van de raden zal afhangen van de voortvarendheid van de besluitvorming van de colleges. Dat

zal nog een opgave zijn die nog geborgd dient te worden. Met anderw woorden, ook colleges moeten voldoende tijd hebben de zienswijzen van hun raden ordentelijk voor te bereiden.

11. Dit alles gezegd zijn stelt de Regioagendacommissie het volgende processchema vast als advies aan het Algemeen bestuur. Dit zal worden gecommuniceerd met de griffies en de Raden.

NRD		
Gemeenteraden/PS	Informatiebijeenkomsten regio	5 en 8 september 2022
BPCR	Concept NRD naar colleges?	21 september 2022
Colleges/ GS	Vrijgeven NRD voor zienswijzen Raadvoorstel zienswijze / W&B raad	11 oktober 2022
Start zienswijze periode		*17 oktober 2022*
Gemeenteraden/PS	W&B / Zienswijze op NRD	Voor 28 november 2022 binnen bij de regio
Colleges/GS	Vaststellen NRD	December 2022
PlanMER fase		
BPCR	Concept planMER naar colleges?	Q1 2023
Colleges/GS	Vrijgeven concept planMER voor zienswijzen Raadsvoorstel zienswijzen/W&B raad	Q1 2023
Gemeenteraden/PS	W&B/Zienswijze op PlanMER	Q2 2023 (binnen 6 weken)
RES 2.0		
Gemeenteraden/PS	RES 2.0	Q4 2023

11 Rondvraag

Voorzitter: wie heeft een rondvraag? Dat is niet het geval.

Voorzitter stelt secretaris in de gelegenheid tot stellen vraag, nl. of de emailadressen van raadsleden voor elkaar zichtbaar mogen worden gemaakt. De ervaring van het proces van de moties en amendementen jaarstukken GMR leert dat men de behoefte heeft tot onderling contact. Voorts zijn de emailadressen allemaal van internet gehaald. Hiermee wordt ingestemd en hetzelfde geldt mogelijk voor telefoonnummers. De secretaris zal iedereen hiervoor benaderen.

12 Sluiting

De eerstvolgende vergadering van de Regioagendacommissie vindt plaats op 12 september 2022, 19.30 uur.

Daarna staat de volgende datum nog gepland: 21 november 2022.

Vooralsnog staat er op 19 september een regionale bijeenkomst voor de Raden op de agenda, welke nog invulling behoeft.

REGIONALE ENERGIESTRATEGIE

Lenny Putman
procesregisseur RES

Rien Ramerman
projectleider energie en ruimte/ planMER

Opzet

- Regionale Energiestrategie (RES)

- Plan MER
  - Wat is een planMER?
  - Waarom NU een planMER voor de RES?
  - Welke stappen zijn reeds gezet?
  - Rol van gemeenteraden (en PS/ABs waterschappen)

- Vragen

Regionale Energiestrategie (RES)

- Opgave: elektriciteit opwekking en warmtewinning met infrastructuur (doelen behalen klimaatakkoord en GEA voor 2030)

- Samenwerking als één overheid vanuit de opgave binnen het huis van Thorbecke
  - Nationaal (EZK + BZK, VNG + IPO + Unie van Waterschappen)
  - 30 RES regio's: gemeenten, provincie, waterschappen en netbeheerder

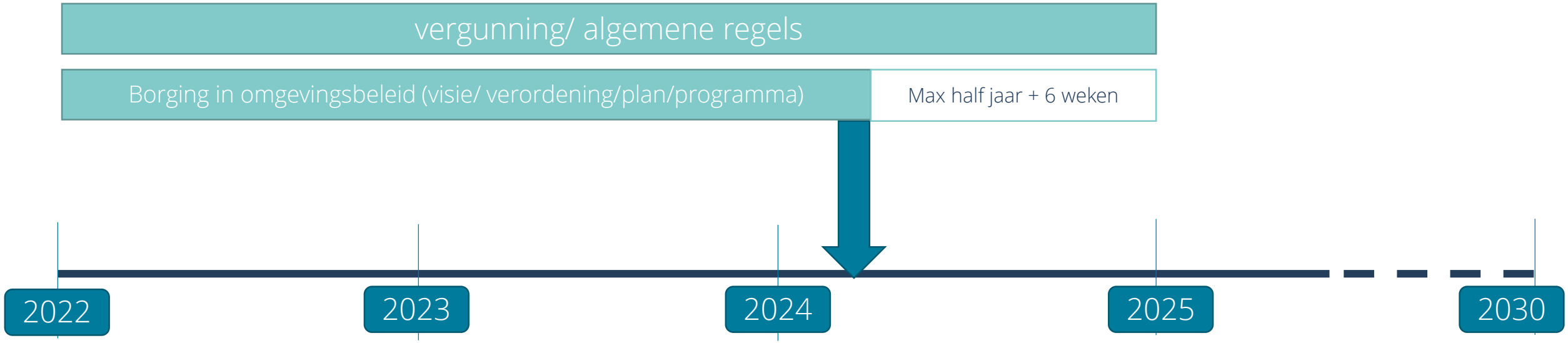
RES loopt via Bestuurlijke Platforms, Colleges en Raden (niet via AB GMR)

- Regiovorming en bod als proces van onderop
  - Regio bepaalt zelf de regio
  - Regio bepaalt zelf hoeveel duurzame elektriciteit (bod RES 1.0) op basis van afwegingskader
  - Relatief sterke positie gemeenten (t.o.v. bevoegdheden) en daarmee lokaal sterker betrokkenheid

RES 1.0 Groene Metropoolregio

Borgen in het omgevingsbeleid

Wat staat er in de RES 1.0 van Arnhem-Nijmegen?

In de RES Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen werken 16 gemeenten, 3 waterschappen en de provincie Gelderland samen. Zij hebben een gezamenlijke strategie bepaald: de RES 1.0.

Onderdeel elektriciteit:

Onderdeel warmte:

Onderdeel elektriciteitsnet:

Rol van de volksvertegenwoordiger

Als gekozen Raadslid, Statenlid of lid van het Algemeen Bestuur bent u de spil in de lokale omgeving. De regio werkt naar een RES van, voor én door de regio. Dat vraagt van u het afwegen van belangen van uw eigen

Wat is een Plan-MER?

- Onderzoek naar de milieueffecten (natuur, landschap, leefomgevingskwaliteit) van de RES (windenergie, zonne-energie, infrastructuur en warmte) en naar alternatieven om het plan-doel te halen.

- Resultaat: een onderzoeksrapport. Dat u als bestuur/ raadslid inzicht geeft in de milieueffecten van zon en windgebieden en in alternatieve keuzes.

- Wat kunt u ermee? Het stelt u in staat om milieu een plaats in de afwegingen te geven. En u kunt verantwoorden hoe u het afgewogen heeft.

Wat is een PlanMER?

2 stappen

Notitie Reikwijdte en Detailniveau

Opdracht en kaders voor het onderzoek. Wat is het doel van het onderzoek, wat onderzoeken we (welke milieueffecten), hoe gaan we dat onderzoeken en wie wordt daarbij betrokken.

PlanMER – het onderzoek

Waarom NU een planMER RES?

1. Windbeleid provincie laat meer ruimte voor windinitiatieven dan de RES afspraken. Ongemak bij initiatieven buiten de RES gebieden. Helpt onderbouwing provincie en afweging op de RES tafel.

2. PlanMER helpt/ versterkt de juridische onderbouwing van wind/zon projecten gemeenten (onderbouwing omgevingsvergunningen). Blijkt uit voortoets commissie MER.

3. Nieuw: PlanMER verplicht voor RES 2.0 onder de nieuwe omgevingswet

Uitgangspunten planMER RES

- RES 1.0 is het uitgangspunt
- Geen dubbelwerk (gebruik maken van project en planMERren en onderzoek van de RES 1.0)
- Goede afstemming met lopende project- en planMERren.
- Het is ook onderdeel van de planMER voor de windvisie provincie (regiodeel)
- Zorgvuldig proces (met urgentie)

Welke stappen gezet?

1. Plan van Aanpak Plan-MER (door colleges vastgesteld, raden geïnformeerd)

2. Presentatie Regionale Agendacommissie (31 januari 2022). Presentatie nagezonden op 4 februari 2022.

3. Gestart met traject opstellen van NRD
   - werkateliers ambtelijk
   - omgevingsdialogen regionaal georganiseerde belanghebbenden
   - bestuurlijk platform circulaire regio (uw portefeuillehouders RES soms + RO)

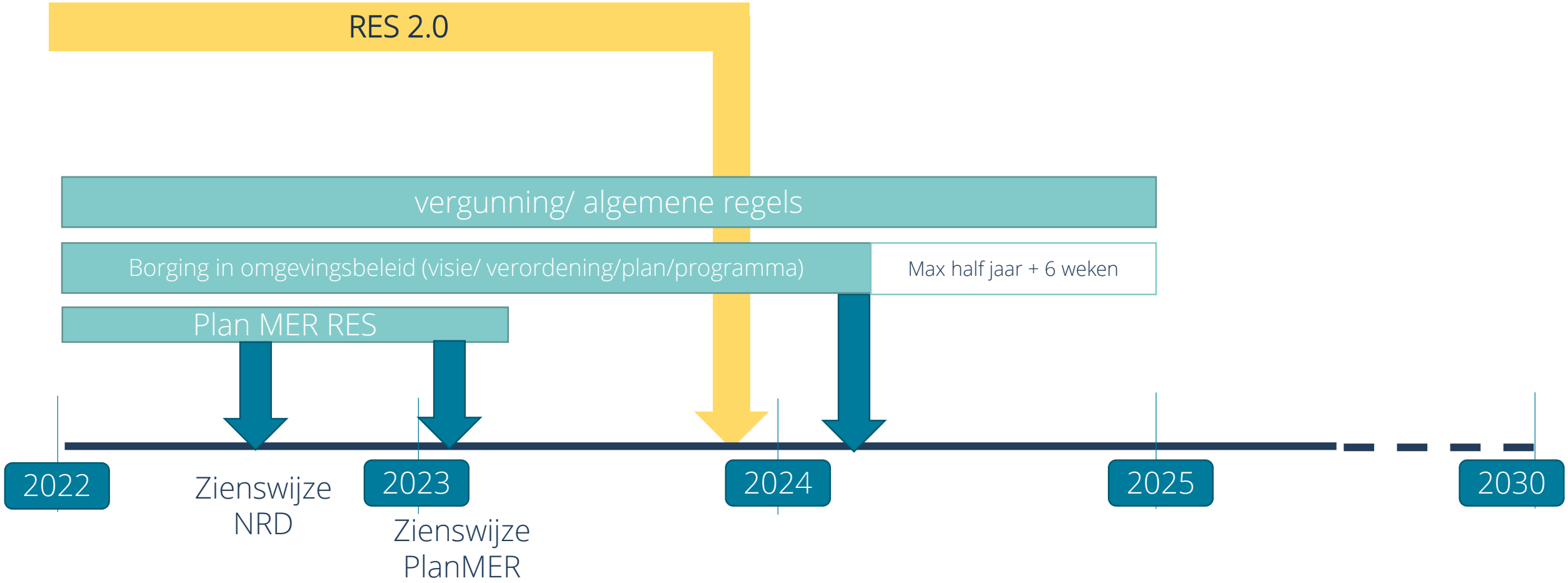
Rol gemeenteraden (PS/ABs)

1. Zienswijze of ‘Wensen & Bedenkingen bij brief zienswijze college’ op **Notitie Reikwijdte en Detailniveau** (vrijgave voor zienswijze september 2022). Tegelijk met zienswijzen inwoners.

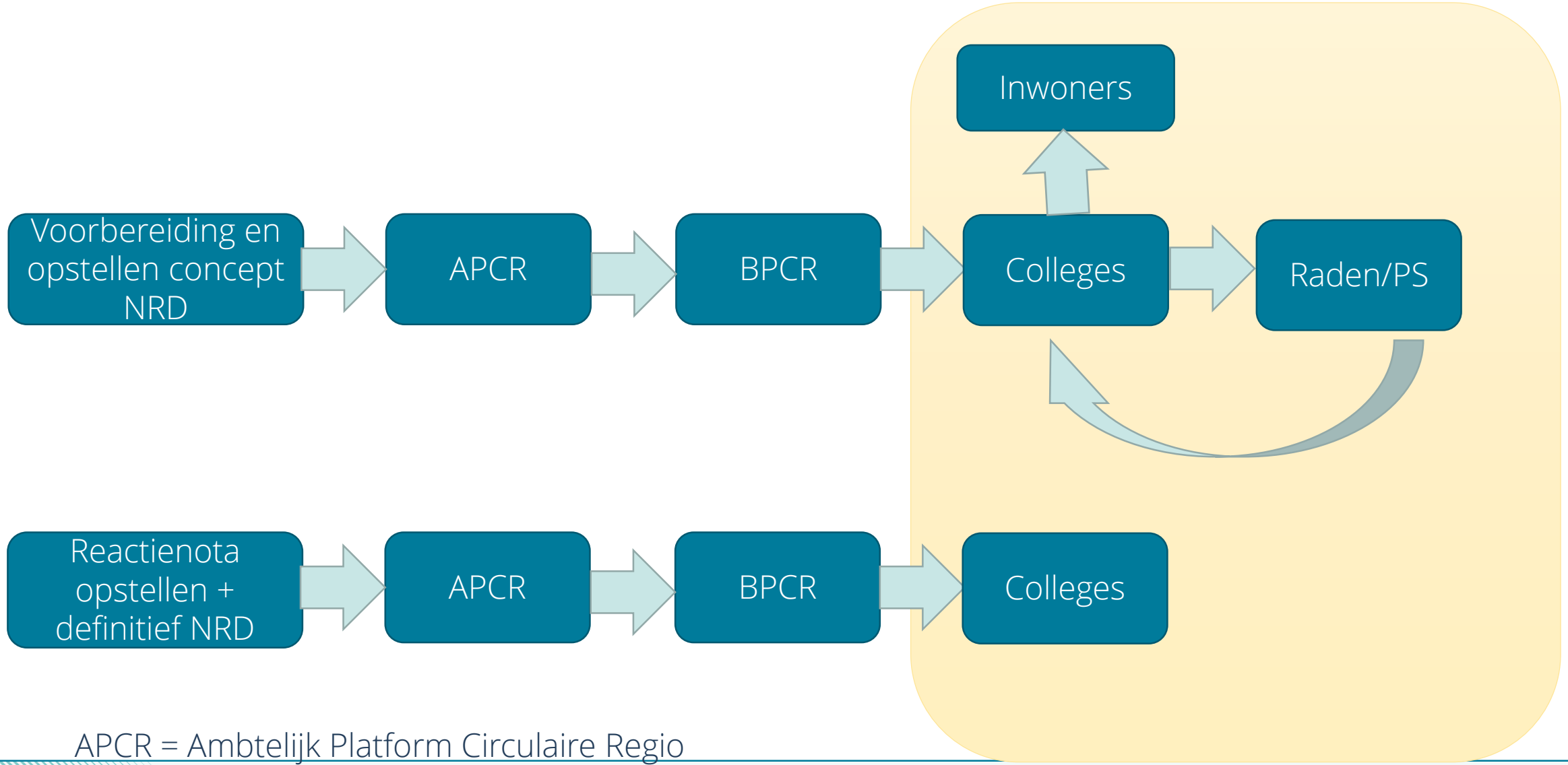
2. Zienswijze of ‘Wensen & Bedenkingen bij brief zienswijze college’ op **PlanMER.** Tegelijk met zienswijzen inwoners.

3. Besluit over wat te doen met uitkomsten planMER (RES 2.0)

Gemeenteraden/PS/ABs

Proces NRD

APCR = Ambtelijk Platform Circulaire Regio
BPCR = Bestuurlijk Platform Circulaire Regio

Proces NRD

2 dezelfde regiobijeenkomsten voor NRD (digitaal)

- Maandagavond 5 september
- Donderdagavond 8 september

NRD		
Gemeenteraden/PS	Informatiebijeenkomsten regio	5 en 8 september 2022
BPCR	Concept NRD naar colleges?	21 september 2022
Colleges/ GS	Vrijgeven NRD voor zienswijzen Raadvoorstel zienswijze / W&B raad	11 oktober 2022
Start zienswijze periode		*17 oktober 2022*
Gemeenteraden/PS	W&B / Zienswijze op NRD	Voor 28 november 2022 binnen bij de regio
Colleges/GS	Vaststellen NRD	December 2022
PlanMER fase		
BPCR	Concept planMER naar colleges?	Q1 2023
Colleges/GS	Vrijgeven concept planMER voor zienswijzen Raadsvoorstel zienswijzen/W&B raad	Q1 2023
Gemeenteraden/PS	W&B/Zienswijze op PlanMER	Q2 2023 (binnen 6 weken)
RES 2.0		
Gemeenteraden/PS	RES 2.0	Q4 2023

Vragen